

ПОВІДОМЛЕННЯ

про утворення разової спеціалізованої вченої ради

Заклад освіти/наукова
установа

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(ідентифікаційний код 02071240)

1. Здобувач ступеня доктора філософії

1.1. ПІБ здобувача ступеня доктора філософії	Цівінська Юлія Вячеславівна
1.2. Стать здобувача	Жіноча
1.3. Освітньо-наукова програма, яку завершує здобувач	38597 Філологія (035 Філологія)
1.4. Дата початку підготовки за ОНП	15.09.2022
1.5. Дата завершення підготовки за ОНП	11.03.2026
1.6. Дата завершення навчання на попередньому освітньому рівні	31.12.2021
1.7. Окремі елементи освітньо-наукової програми забезпечуються іншим закладом вищої освіти/ науковою установою (у тому числі іноземним)	ні

2. Дисертація

2.1. Тема дисертації	Віршування Сергія Жадана (метрика й ритміка)
2.2. Анотація дисертації	Цівінська Ю. В. Віршування Сергія Жадана (метрика й ритміка). – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 «Філологія» (03 Гуманітарні науки). – Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці, 2026. У дисертації здійснено цілісний аналіз метричної та ритмічної організації віршованих текстів С. Жадана. Дослідження зосереджене на розробці періодизації поетичного шляху автора та виявленні особливостей функціонування силабо-тонічних, тонічних і верлібрових форм у кожній збірці зокрема та протягом кожного з етапів. Творчість С. Жадана – це вже невід’ємний пласт національної літератури, який відображає художньо-естетичні та мистецькі процеси в країні з 90-х років минулого століття. Його перу належать епічні, ліричні, драматичні тексти, окрім того, С. Жадан бере активну участь у діяльності музичного колективу «Жадан і Собаки», пише пісні, а також долучається до культурних проєктів, що мають на меті відродження літературних надбань попередніх поколінь («Фокстроти», «Skovorodance» та ін.). Також письменник перекладає з німецької твори Б. Брехта й П. Целана.

Враховуючи те, що твори С. Жадана актуальні й відображають сучасний на момент написання стан суспільства, побутові та соціальні обставини його проживання, настрої, видозміни метрики й ритміки зацікавлюють як маркери не лише індивідуального стилю автора, а й як ознаки емоційної напруги, відчуття мови та поезії, літературного етапу, адже версифікація – це не лише про форму й «технічний» аспект, а й засіб, яким письменник оперує, щоб увиразнити ідею. Активне реагування письменника на проблеми сьогодення, приміром на війну, робить його поетичну творчість однією з перспективних площин для вивчення функціонування сучасного вірша.

Результати та ключові положення дисертаційної роботи є основою для подальшого дослідження творчості С. Жадана, зокрема поетичної. Окрім того, вони значно деталізують та увиразнюють праці, що стосуються вивчення його версифікаційної майстерності, доповнюють відомості про універсальність письма автора і з технічного боку. А також є матеріалом для розгорнутих праць щодо розвитку українського літературного процесу й віршових форм наприкінці XX – перших десятиліть XXI століття.

Дисертація містить анотації українською та англійською мовами, перелік наукових публікацій авторки, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел і додатки.

Корпус поетичних творів проаналізовано завдяки комплексному підходу, що передбачає застосування формального та порівняльного методів для обробки статистичних даних, необхідних для віршознавчого аналізу, а також техніки «пильного читання» («close reading»). Для створення періодизації поетичної творчості автора та з'ясування окремих змін у ритміці текстів використано елементи біографічного, культурно-історичного, герменевтичного та інтертекстуального методів.

У вступі з'ясовано актуальність обраної теми, окреслено мету й завдання дослідження, визначено його об'єкт і предмет, методологічні засади, методи та прийоми аналізу, схарактеризовано джерельну базу. Також розкрито наукову новизну, теоретичне й практичне значення роботи, уточнено особистий внесок дисертантки, наведено відомості про апробацію результатів, кількість публікацій, структуру й обсяг дисертації. Перший розділ «Теоретичні засади дослідження версифікації (метрики, ритміки) поетичного тексту» містить виклад основних поглядів українських літературознавців щодо поезії С. Жадана, починаючи з його ранніх творів. З'ясовано, що найчастіше предметом досліджень були мотиви, образи, символи, мовні особливості та біблійні сюжети. Окремо подано узагальнення з віршознавчих напрацювань про творчість письменника. З урахуванням попередніх спроб, авторського бачення та спостережень за розвитком ідіостилу створено періодизацію поетичного доробку автора, що охоплює чотири етапи від початку 1990-х років до сьогодні.

Матеріалом для досліджень стали тексти, написані впродовж майже трьох десятиліть. До першого періоду належать вірші збірок «Генерал Юда», «Цитатник», «Пепсі», «Балади про війну та відбудову» та вертеп «Мері Крістмас, Джіzus Крайст!», видані з 1993 го по 2001 й рік. Їм притаманні іронічність та пародійність, мотив гострої потреби втечі чи переміщення, епатажність, виразна інтертекстуальність та інші риси, що повторювалися й у наступних

періодах і стали маркерами ідіостилію. Другий етап охоплює твори, що ввійшли до складу книг «Історія культури початку століття», «У.Р.С.Р», «Марадона», «Ефіопія» та цикл «Лесбійки» (2002 – 2009 роки). Для нього характерні розвиток і переосмислення мотивів та образів з попередніх книг і рефлексія подій минулого. Третій період (2010 – 2014 роки) представлений збіркою «Вогнепальні й ножові» та віршованою частиною видання «Месопотамія». Особливостями цих текстів є застосування біблійних сюжетів, актуалізація концепту пам'яті та посилення інтимного струменя лірики. Завершення періоду зумовлене, радше, не вичерпністю ідей, а вимушеним початком нового, воєнного, дискурсу у творчості С. Жадана. Цей факт свідчить про безумовний взаємозв'язок між суспільно-історичними подіями та написаним. Початком четвертого періоду вважаємо 2015 й рік, коли вийшла друком книга «Життя Марії», що містить тексти, написані вже у воєнний час. За кількістю творів це найбільший етап поетичного шляху письменника, у якому переломним моментом є 24.02.2022 року.

У другому розділі «Метрико-ритмічні параметри віршованих текстів 1990-х – 2014 років» викладено підсумки аналізу версифікаційних характеристик поезії С. Жадана, написаних протягом трьох етапів творчості. Зазначено, що вже з ранніх творів помітна різноманітність форм, що свідчить про всебічну апробацію письменницького таланту.

Автор послуговується силабо-тонічними, тонічними розмірами, верлібром, а деякі його вірші є прикладами перехідних метричних форм та поліметричних конструкцій. Попри це, помітним є превалювання вільного вірша (30%), дещо менше силабо-тонічних віршів (22%), перехідні метричні форми та поліметричні конструкції кількісно представлені майже однаково (14% і 13% відповідно). Щодо тоніки, прикметно, що цю систему окремими текстами реалізує дольник (15%), дещо менше – акцентний вірш (6%), а тактовик функціонує лише в межах метричних вставок.

Визначено, що з 2002 по 2009 роки автор надавав перевагу вільному віршу (66%), натомість текстів, написаних силабо-тонікою й дольником, стало значно менше (1% і 7,5% відповідно).

Протягом третього періоду стабільно невеликою залишається частка класичних метрів (2%), однак поет використовує звичний та універсальний для української поезії кінця ХХ століття п'ятистоповий ямб. Майже утричі збільшується кількість акцентних віршів (22%), а верлібри все ще переважають, хоча відсоток, у порівнянні з попереднім етапом трохи знижується (57%).

Третій розділ «Віршування Сергія Жадана в часи війни» пропонує детальний аналіз поезії автора сучасного воєнного періоду. Про швидку й активну реакцію на дійсність свідчить кількість написаного: 46% творів – у 1-3 періодах, 54% – в останньому. У шести збірках, що вміщують тексти, створені з 2014 го по 2023 й рік, спостерігаємо як відносну статичність у функціонуванні версифікаційних систем, так і динамічні зміни. Найбільш активною віршованою формою у четвертому періоді поетичного шляху автора є верлібр – 39%. Другу позицію займає акцентний вірш, охоплюючи 26% емпіричного масиву. Однаковий обсяг займають дольники та поліметричні конструкції – по 11%, дещо менше ПМФ – 8%. Класичне віршування представлене двоскладовими розмірами й реалізоване в 4% творів. 1% текстів – тактовик.

У висновках узагальнено та систематизовано ключові положення й

	результати дослідження. Встановлено відсоткові показники за кожною віршованою формою на матеріалі майже 700 опрацьованих поезій: 39% текстів – це верлібри, 26% – акцентники, 11% займають дольники, лише 4% становлять вірші, написані силабо-тонікою, близько 1% уналежнюємо до тактовиків. Ще 11% творів – поліметричні конструкції, дещо менше перехідних метричних форм – 8%. Дослідження підтверджує, що періодизація як методологічний інструмент дає змогу систематично спостерігати за явищами віршування та їхніми перетвореннями. Поезія С. Жадана демонструє загальні тенденції в українському віршуванні кінця XX – початку XXI століття, а також свідчить про авторську вправність у застосуванні багатьох метрико-ритмічних форм як силабо-тонічної й тонічної систем, так і верлібру.
2.3. Ключові слова дисертації	Сергій Жадан, автор, віршування / версифікація, література, поезія, поетика, вірш, верлібр, мотив, образ, твір, текст, етап творчості, біблійний сюжет, індивідуальний стиль
2.4. Посилання, за яким розміщено текст дисертації на сайті ЗВО	https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/14282
2.7. Публікації здобувача, зараховані за темою дисертації	
Цівінська Ю. Функціонування тонічних розмірів у поезії Сергія Жадана. Наукові записки [Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка]. Серія: Філологічні науки. 2023. Вип. 3 (206). С. 148–153.	
Рік	2023
Ключові слова	вірш, метрика, поліметрична конструкція, перехідна метрична форма, тонічна система віршування, дольник, тактовик
DOI	10.32782/2522-4077-2023-206-22
ISSN	–
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://journals.cusu.in.ua/index.php/philology/article/view/209/195
Цівінська Ю. «Месопотамія» Сергія Жадана: метрико-ритмічні параметри віршованих текстів. Питання літературознавства. 2024. № 109. С. 43–57.	
Рік	2024
Ключові слова	С. Жадан, версифікація, метрика, ритм, розмір, верлібр, дольник, акцентний вірш
DOI	10.31861/pytlit2024.109.043
ISSN	–
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://pytlit.chnu.edu.ua/article/view/308209/299714

Цівінська Ю. Рання поезія Сергія Жадана (версифікаційний аспект). Закарпатські філологічні студії. 2024. № 37. С. 318–322.

Рік	2024
Ключові слова	вірш, цикл, метрика, ритміка, дольник, верлібр, рання поезія, Сергій Жадан
DOI	10.32782/tps2663-4880/2024.37.52
ISSN	–
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/37/54.pdf

Мальцев В., Цівінська Ю. Проблеми покоління крізь призму ліричного бачення Сергія Жадана (на матеріалі збірки «Балади про війну і відбудову»). Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. Серія «Філологічні науки». 2021. № 3 (31). С. 44–48.

Рік	2021
Ключові слова	Сергій Жадан, поезія, збірник, мотив, образ, символ, міграція, відновлення, криза покоління
DOI	10.24061/2411-6181.3.2021.291
ISSN	–
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://e-apsnim.bsmu.edu.ua/article/view/253517

Цівінська Ю. «Skovorodance» – двоголосся Григорія Сковороди та Сергія Жадана. Поліфонія сквородинських дискурсів: колективна монографія / за заг. ред. А. Тичініної; передмова О. Бродецького, А. Тичініної. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. С. 177–190.

Рік	2024
Ключові слова	Г. Сковорода, С. Жадан, пісня, ритм, строфіка, римування, текст
DOI	–
ISSN	–
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/11305

3. Захист

3.1. Посилання, за яким здійснюватиметься онлайн-трансляція захисту <https://www.youtube.com/channel/UC7PNEvK5g8CET3dTxA-x0yQ>

4. Разова рада

4.1. Дата рішення Вченої ради про утворення разової ради 27.04.2026

4.2. Дата наказу про введення у дію рішення Вченої ради про утворення разової ради 27.04.2026

Голова разової ради

ПІБ	Бунчук Борис Іванович
Місце роботи	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Посада	професор (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Філологічний факультет
Науковий ступінь	Доктор наук, 10.01.01 Українська література
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	–
ORCID	0000-0002-0302-9875

Публікації за тематикою дисертації

Бунчук Б., Реуцька Н. Про komponування збірки віршів Василя Пачовського «Розсипані перли» (версифікаційний аспект). Питання літературознавства. Вип. 109. 2024. С. 7–21.

Рік	2024
Ключові слова	література, поезія, проза, поетика, тропи, віршування, строфіка, римування
DOI	10.31861/pytlit2024.109.007
ISSN	–
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://pytlit.chnu.edu.ua/article/view/308197/299705

Бунчук Б., Никифрук Т. Металогічні засоби у віршованих творах Сидора Воробкевича раннього етапу творчості (1863 – 1867 рр.). Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. 2022. № 1 (33). С. 117–120.

Рік	2022
Ключові слова	поетика, металогія, метафора, порівняння, епітети, частотний коефіцієнт
DOI	–
ISSN	–
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні

інформацію	
Посилання	http://e-apsnim.bsmu.edu.ua/article/view/264899
Бунчук Б., Реуцька Н. Строфіка та римування у поезіях збірки Василя Пачовського «Розсипані перли». Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. 2024. № 1 (37). С. 125–131.	
Рік	2024
Ключові слова	література, поезія, проза, поетика, тропи, версифікація, строфіка, рима
DOI	10.24061/2411-6181.12.024.428
ISSN	–
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://e-apsnim.bsmu.edu.ua/article/view/310801

Рецензент

ПІБ	Маркуляк Лариса Василівна
Місце роботи	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Посада	доцент (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Філологічний факультет
Науковий ступінь	Кандидат наук, 10.02.01 Українська мова
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	26.03.1998
ORCID	0000-0003-3329-6509

Публікації за тематикою дисертації

Маркуляк Л. Особливості індивідуального стилю Михайла Івасюка-поета в аспекті стильового синкретизму. Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. 2022. № 1 (33). С. 121–124.

Рік	2022
Ключові слова	Неокласицизм, символізм, імпресіонізм, ліричний герой, канонічні форми
DOI	–
ISSN	–
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://e-apsnim.bsmu.edu.ua/article/view/264902

Бунчук Б., Маркуляк Л., Реуцька Н. Про можливі джерела віршованих форм Василя Пачовського. Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. 2025. № 2 (40). С. 148–160.

Рік	2025
-----	------

Ключові слова	Література, поезія, проза, поетика, тропи, віршування, строфа, рима
DOI	10.24061/2411-6181.2.2025.479
ISSN	–
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://e-apsnim.bsmu.edu.ua/article/view/354597

Маркуляк Л. Художня меридіани поетичного простору Олени Теліги: поезія чину. Вісник науки та освіти. 2026. № 2(44). С. 680–694.

Рік	2026
Ключові слова	Поезія, поетика, вірш, мотив, образ, твір, текст, етап творчості, індивідуальний стиль
DOI	10.52058/2786-6165-2026-2(44)-680-694
ISSN	–
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/38418/38427

Рецензент

ПІБ	Шатілова Наталія Олександрівна
Місце роботи	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Посада	асистент (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Філологічний факультет
Науковий ступінь	Кандидат наук, 10.02.01 Українська мова
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	10.11.2011
ORCID	0000-0003-1233-1934

Публікації за тематикою дисертації

Шатілова Н. Порівняння в мовно-образній системі художнього тексту (на матеріалі творів Сидора Воробкевича). Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2023. Т. 34 (73). № 1. Ч. 1. С. 92–97.

Рік	2023
Ключові слова	художнє порівняння, порівняльна конструкція, художній текст, мовновиражальний засіб, образність, мовна картина світу
DOI	10.32782/2710-4656/2023.1.1/16
ISSN	–
Одноосібне авторство	так

Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2023/1_2023/part_1/16.pdf

Шатілова Н. Апозитивні конструкції як маркери експресивізації художнього тексту (на матеріалі творів С. Воробкевича). Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2023. Т. 34 (73). № 4. С. 50–55.

Рік	2023
Ключові слова	художня прикладка, апозитивні словосполучення, експресивність, художній текст, мовно-виражальний засіб, фольклоризм
DOI	10.32782/2710-4656/2023.4/10
ISSN	–
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2023/4_2023/10.pdf

Шатілова Н. Вербалізація етнокультурних стереотипів у художньо-літературному дискурсі С. Воробкевича. Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. 2024. № 1 (37). С. 106–110.

Рік	2024
Ключові слова	художній текст, ідіостиль, мова письменника, етномарковані мовні одиниці, мовно-естетичні ознаки національної культури, С. Воробкевич
DOI	10.24061/2411-6181.12.024.425
ISSN	–
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://e-apsnim.bsmu.edu.ua/article/view/313608

Офіційний опонент

ПІБ	Науменко Наталія Валентинівна
Місце роботи	Національний університет харчових технологій
Посада	Професор (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Факультет готельно-ресторанного та туристичного бізнесу імені проф. В. Ф. Доценка
Науковий ступінь	Доктор наук, 10.01.01 Українська література
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	–
ORCID	0000-0002-7340-8985

Науменко Н. Співвідношення поетичної та прозової мови у сучасній українській літературі. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2022. Т. 33 (72). № 6. Ч. 2. С. 153–158.

Рік	2022
Ключові слова	українська література, поезія, проза, вірш прозою, верлібр, форма, зміст
DOI	10.32782/2710-4656/2022.6.2/26
ISSN	–
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2022/6_2022/part_2/26.pdf

Науменко Н. Спортивні мотиви у сучасній українській поезії. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2024. Т. 35 (74). № 4. Ч. 2. С. 88–96.

Рік	2024
Ключові слова	українська література, поезія, формозміст, образність, мотив, спорт, синтез мистецтв
DOI	10.32782/2710-4656/2024.4.2/15
ISSN	–
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2024/4_2024/part_2/17.pdf

Науменко Н. Термінологічна концептосфера у розумінні природи та шляхів розвитку українського вільного вірша. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2025. Т. 36 (75). № 2. Ч. 2. С. 156–164.

Рік	2025
Ключові слова	українська поезія, верлібр, жанр, метажанр, стиль, мова, версифікація
DOI	10.32782/2710-4656/2025.2.2/24
ISSN	–
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2025/2_2025/part_2/26.pdf

Офіційний опонент

ПІБ	Пашук Олена Вікторівна
Місце роботи	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Посада	Доцент (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Філології та журналістики
Науковий ступінь	Кандидат наук, 10.01.06 Теорія літератури
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	17.02.2012
ORCID	0000-0002-8722-3041

Публікації за тематикою дисертації

Кицан О. (Пашук О.). Ліричний цикл А. Кримського «Нечестиве кохання» в контексті модерної поетики. Волинь філологічна: текст і контекст. 2022. № 33. С. 75–89.

Рік	2022
Ключові слова	поезія, цикл, версифікація, метр, дисгармонія, модернізм
DOI	10.5281/zenodo.7088592
ISSN	–
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://volyntext.vnu.edu.ua/index.php/volyntext/uk/article/view/1015/942

Кицан О. (Пашук О.). Реалізація змістових категорій гармонія / дисгармонія в метриці Б. І. Антонича. Волинь філологічна: текст і контекст. 2022. № 34. С. 154–168.

Рік	2022
Ключові слова	вірш, поезія, світогляд, гармонія, дисгармонія, молитва, рима, класичний і некласичний вірш
DOI	–
ISSN	–
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://volyntext.vnu.edu.ua/index.php/volyntext/uk/article/view/1042/972

Пашук О. (Кицан О.). «Орлове гніздо» Олени Пчілки: текст і контекст. Волинь філологічна: текст і контекст. 2024. № 37. С. 60–73.

Рік	2024
Ключові слова	автограф, жанр, поема, п'єса, гетьман, Олена Пчілка, Л. Старицька-Черняхівська

DOI	10.29038/2304-9383.2024-37.pas
ISSN	–
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://volyntext.vnu.edu.ua/index.php/volyntext/uk/article/view/1100/1027

Підтвердження

Я підтверджую, що:

- я належним чином уповноважений/а закладом освіти/науковою установою на подання цього повідомлення, і за потреби надам документ, який підтверджує ці повноваження
- усі відомості, викладені у цьому повідомленні, є достовірними

Документ підписаний електронним підписом

ЯКУБОВСЬКА НАТАЛІЯ ОЛЕКСІЇВНА

28.04.2026